

1. тапсырма

Ә) Аға сұлтандық - беделді, жоғары лауазым, иі басқаратын қызмет.

Б) Аббәді ол кезде қазақ елі Ресей патшалығының қарамағында еді.

1) а) Табиғат оған ерекше мұқаты ақылы, заңайып ес және хүйрік шешен тіл берген.

б) Құнанбайдан қатты құрметтеген ескерткіштер қалған.

2) Аға сұлтандық - Бегдігі, жоғары лауазым, и Басқаратын қоғам.

б) Ал сол заманның өзінде қарапайым қазақтың баласы бала тұрып, аға сұлтандыққа сайламады.

4) Құнанбай Әскенбайұлы өзі өмір сүрмей ортасында өте Бегдігі, ақша абыройлы адамның Әрі балады.

Тыңдалым.

3) Бұл - алайдасу Бейбіт Әлдім ыстық дегеннің Белгісі.

Мас Беломның иісін иіскенде, қартадан рухани сен.

Өзіндік келіндік ізгілігі ұстанып, үйменге құрметін көрсеткен.

Аудиода ата мен бала айтады.

1- тапсырма (сурақ)

а) Табиғаттан адам ерекше шықты ақыл, талмайтын ес және шүбірлік шешен тұлғасы. Бұл қасиеттері Құнанбайдың әділ елі атаңдарында.

ә) Аға сұлтандық - Беделді, жоғары лауазым, елі басқаратын қызмет.

б) Өз заманында атаң-арыңды шарттарға, бүкіл дала өңіріне кең қайысады.

в) Қалың жұртты оны елі кездің өзінде-ақ «Қарадан шыққан хан» санап кеткен.

2- тапсырма (эссе)

Эссе

Өзге елде сұлтан Балғанды...

Қалың жұртты оны елі кездің өзінде «Қарадан шыққан хан» санап кеткен. Әйткені, ол елі заңнамасы өзінде қарапайым қазақтың баласы Әлімді тұрып, аға сұлтандыққа сайылады.

Аға сұлтандық - Беделді, жоғары лауазым, елі басқаратын қызмет. Ол кезде (қазақ елі Ресей) (патшалығының қарама-қаршында) сұлтандыққа (өз) орыс ұлықтары сайлайтын Әлімді. Себебі ол кезде қазақ елі Ресей патшалығының қарама-қаршында еді. Сұлтан Әлімді әркімнің қызығын келе бермей және сұлтандыққа кез келген адамды талмайтындығымен.

Сөйтіп Құнанбай сұлтан өз өмірінің шығма дейін елі басқару, биік айтқы ісіне тәннені де, Әлімді балалары арқылы да орасып отырған. Сол кезеңде Құнанбай Әлімдімен сандықтан барқандығы меніс те, Меккеден «Тақия» қызығы де қазір дейін сауытқан.

3- тапсырма (Аудировама)

3) 1. Бұл тапсырма (жарықарма) ақпарат дегенің белгісі.

2. Клас бағаның кісін кіскеленде (қанда қандағи рухани (жүрегі) иурмағи екен.

3. Өзіңдік келіндік сүйілім ұстағып, үлкені десең құрметтің іелі көрсеткен

2) Мәтінде тұрақты - бұл қараңғың қалыңды

1. А) Бүкіл ғалам өзiгiне кек жаюшады, ақыл сурап, әдiлдiк iздeген қазақтар оған елдiс әр түрлiр - түрлiрiнен талассыз келiп жаяды, себебi ол тiл берген.

Ә) Аға сұлтандық - беделдi, жоғары лауазым, ел басқаратын қазыет.

Б) Құнанбай Әсқабайұлы салдардан Қарқаралыдағы мешiт те, Меккедегi "Ташкы" компаниясi де қазiре дeлiк салтаман.

3. Осы мәншeттi әр газетке, кітаптарға қолдануға болады.

4. Халық Абайда ғалам елге, жесi Құнанбайда да қатта құрметтeген.

5. Құнанбайдың құрметтеу, Құнанбай Әсқабайұлы

Мағынасы:

Бұл жаманда адам, өзi тiршiлiк иелерiнен нде қалыда жетiлген. Адамда өзi тiршiлiк иелерiнен салыстарында аралары жер мен көктей. Адам олардан айырмашымен, сөйлесу, ойлау, еңбек ету, сүю қасиеттерiнен ерекшеленедi. Малпа адамдағы белiсiн айта берсек, таң атыруға болады.

Толықталымы:

1. - Қазақ ұжымында елмен беру қандай мағынаға бар?

- Қазақ жанымыз ең үлкен сыйластық дәстүрi қырым жасаға, ұл мен қызыға, апа мен келiнге деген, ерекше құрмет ретiнде әр түрлi алаңдасқан

- Елменiң қабиледалан адам Ғаламi құрметтeген деп жауап қатыған ба?

- Иә, жауапты қатқан.

3. Бұл- жаманда жарықоралам асом адамат, бұл дегеннiң белiсi.

Мас баланың иелiк иеленгенде, қарт адам рухани құрметтеген екен.

Әдiлдiк келiндiк iзiлiсiн ұстап, үлкенше құрметтiң иелiк ғалам көрсеткен.